

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XIII Nr. 12

Vineri 22 martie 1957

4 PAGINI, 25 BANI

O sesiune importantă

Ziaristii care au redat în paginile presei cotidiene aspecte de la lucrările Marii Adunări Naționale au relevat în unanimitate faptul că închinata acestui fapt for oarecui tablou viu al democratismului orinduirii noastre. Intr-adevăr, era deajuns ca din loja presei să-și arunce privirea în sala de sedință pentru ca — mai pregnant chiar decît din consultarea statisticilor — să-și dai seama că se aflau acolo reprezentanții cei mai autentici ai poporului. În fotoliile care decenii de-a rîndul, în trecut, au fost ocupate de marii moșieri, de bancheri, avocați și politicieni verșoși au luat loc acum muncitorii cu minile bătătorite de trudă, țărani cu fețele înăsprițe de arșiță, vinturi și ploa, savanți, artiști și scriitorii bine cunoscuți nu numai în țară ci și dincolo de hotarele ei. Cu sentimentul de stăpîni ai țării, pe deplin conștienți de înalta răspundere ce le revine, ei s-au adunat să dezbătă și să adopte hotărîri în cele mai importante treburî de stat. Această grijă și răspundere deosebită de care erau însoțitei cu toții se simțea din fiecare fapt, din fiecare amănunt. Și acest lucru a fost de asemenea remarcant de reprezentativ presei române și străine, ca și de numeroșii invitați care au urmărit lucrările acestuia.

Pe ordinea de zi a acestei prime sesiuni a celei de a treia legislaturi a Marii Adunări Naționale au fost înscrise probleme de mare însemnătate. A le trece în revistă în spațiul restrîns al unui articol nu este cu putință. De altfel, din relațiile presei cotidiene, cititorii noștri au luat desigur cu noștință pe larg de conținutul acestor lucrări. În cadrul acestor rînduri, am dori să ne oprim asupra a două momente.

În primul rînd, lucrările sesiunii au scos în evidență cît se poate de limpede democratismul consecvent al orinduirii noastre democrat-populare. Acest lucru a reieșit cu putere de-a lungul întregii sesiuni — începînd de la normele de procedură, de la dezbaterile prelujite de fiecare punct al ordinei de zi, în cadrul cărora fiecare deputat a avut posibilitatea să-și expună în deplină libertate punctul de vedere și terminînd cu modul democratic în care au fost adoptate hotărîrile — prin vot secret. În acest spirit democratic au fost alese prezidiul Marii Adunări Naționale, în frunte cu tov. dr. Petru Groza, precum și guvernul Republicii Populare Romine, în frunte cu tovarășul Chivu Stoica.

Se cuvine, apoi, să relevăm că o trăsătură dominantă a sesiunii, caracterul constructiv al lucrărilor. Toate problemele au fost abordate de pe pozițiile intereselor majore ale poporului, de pe poziția luptei pentru înfăptuirea importantelor sarcini politico-economice tratate de Partidul Muncitoresc Român. Faptul acesta și-a găsit expresie în ampla Declarație asupra politicii interne și externe a guvernului, făcută de tovarășul Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri. „Guvernul Republicii Populare Romine — a spus tovarășul Chivu Stoica — va continua cu aceeași fermitate politica de întărire multilaterală a orinduirii democrat-populare și de dezvoltare a democrației socialiste, politica de consolidare a statului democrat-popular, ca instrument al construcției socialiste, călăuzindu-se întotdeauna după linia Partidului Muncitoresc Român, după interesele fundamentale ale poporului muncitor.”

Întreg cuprinsul Declarației — document politic de mare însemnătate — constituie un amplu program de muncă constructivă consacrat dezvoltării țării și ridicării neîncetate a bunăstării a poporului.

Socialismul este opera vie, creatoare, a maselor. Întreaga organizare politică și economică a statului democrat-popular urmărește să asigure participarea activă a milioanele de oameni la această operă istorică. În această ordine de idei, se cuvine subliniată importanța deosebită a măsurilor privind aplicarea consecventă a principiului centralismului democratic. Înălțarea fenomenelor de excesivă centralizare, hotărîrile adoptate pe linia extinderii drepturilor și atribuțiilor statului popular, a lărgirii competenței și atribuțiilor miniștrilor, conducătorilor de direcții generale și de întreprinderi socialiste vor avea fără îndoială drept rezultat participarea și mai activă a maselor muncitoare la opera de construire a socialismului.

Această tendință constructivă, de dezvoltare a forțelor de producție și de ridicare a nivelului de trai al maselor, stă la baza bugetului de stat pe 1957 adoptat de Marea Adunare Națională. Dacă este adevărat că politica este expresia concentrată a economiei, nu e mai puțin adevărat că și economia reflectă tendința dezvoltării politice. În graiul laconic, lapidar al cifrelor, bugetul de stat al R.P.R. vorbește despre politica de pace a statului nostru, despre continuarea operii de industrializare socialistă, de ridicare a agriculturii, de stimulare a culturii, științei și artei noastre noi.

În această primă sesiune, deputații Marii Adunări Naționale au desfășurat o activitate laborioasă, cu adevărat constructivă. Hotărîrile adoptate se bucură de aprobarea și sprijinul maselor largi. De aceea, există toate temerile pentru a se afirma de pe acum că roadele acestei activități vor fi bogate și binefăcătoare.

„Veac nou”

Insemnări

ȚIGANII

Peste ape se sesuse păienjențitul tremurător al ceții. Cerul sur-n-avea nici lumină, nici adîncime. Dinșpre stepă, vîntul de toamnă purla frînurile unui cîntec naiv, în care licăreau nădejdi. O melodie strîină și tristă, adusă de cine-sîte unde.

Copiii care se jucau la marginea stăniței au adus în jugă vesele: „Vin țiganii!”, „Vin țiganii!” Pentru ei, nouătea aceasta era plină de farmec. Dar oamenii clătinau din cap, a nemulțumire.

Convoaiul trecea încet de-a lungul stăniței Saluskaia. Abia cînd ajunse în vîlceauna dinșpre răsărit, se oprî. Larma popasului lăvioră departări. Se deslășău caii, se întinșeră corturile, se-aprinseseră jocurile.

După un timp, din șpr stănița veniseră trei oameni. Se oprî în marginea șărei, privind de-avea cîmp pe vîlmășagul ei policrom, apoi înaintară.

— V-am văzut trecînd prin stănița noastră și ne-am gîndit că bine să ne cunoaștem! Iată — se prezentă el simplu — eu sînt Ivan Pavlovič, președintele sovietaului sătesc, țar dîmneilor — arătă el spre cei ce-l însoțeau — sînt din conducerea colhozului.

Fețele lor deschișe, cuprinșe de prietenie și înșirare, încadrare. Cînd, cerul din jurul lor se lărgi și șlăul se încînșe repede. Tiganii povestiră despre locurile îndepărtate de unde au colindat, despre lucrurile văzute. Atunci Ivan Pavlovič spuse:

— Noi văдем aceste să vizitați și colhozul nostru! Da să știți un lucru: cine-vede — îl îndrăgește, iar cui îi e drag să muncească, la noi e totdeauna bine primit!

După vorbele acestea se lăsă o clipă tăcere. Pe chipurile de aramă ale țiganilor se lăgăreau umbre și lumini — răsfrîngerii ale gîndurilor ce-l frămîntau. Poște că anii lor de pribegie, de lipsuri îi se perindau prin fața ochilor,

poște că dorința unei alții de viets — a vîleți ce o vedeau peste tot pe unde colindau — o viață de muncă, de libertate, de ferice — se deslășea acum mai limpede.

„Nu în după-amiaza aceea de toamnă au intrat în colhoz, dar pînă la caderea iernii, rînd pe rînd, corturile din vîlceauna s-au împunat, iar „proprietarii” lor s-au mutat în satul colhoznic.

„Un crîmpel din episodul final al unui transformări lente și, desigur, anevoioase.”

„Procesul integrării nomazilor în ritmul muncii constructivă a întregului popor, a început în Uniunea Sovietică, după Marea Revoluție din Octombrie. Statul sovietic, societății socialiste, nu îi era indiferent faptul că în largul pămîntului sovietic mai colindă și rîndurile de care ale nomazilor.

Desigur, n-a fost ușor. Nici pentru cei care au inițiat această mare operă, nici pentru eroii ei, între țiganii care au înțeles mai ușor premurile noi și păstrătorii străoșnici ai tradițiilor milenare au fost lupte violente. Ba ele s-au extins uneori și în relațiile dintre nomazi și oamenii sovietici care le luptau să-i stăpînească.

Cred că mai sînt încă oii în mintea spectatorilor scenele monumentului film sovietic „Țigani”, realizat încă în anul 1938. Filmul înfățișă cu o mare forță evocatoare trecerea țiganilor la o viață statornică, normală, luminoasă. Iar imaginea finală a filmului o colhoznică rusă, blondă și cîrnă, mergînd la cîmp împreună cu o țigană aramă, cu care discută prietenește lucruri de interes comun — neua o certă vîloare simbolică. Ea mi-a reușit în minte atunci cînd am citit zilele trecute într-un ziar sovietic episodul descris la început.

Lia Epureanu

In U.R.S.S. SUCCESUL OPERETEI ROMÎNEȘTI

Opereta rominească a trecut cu succes examenul primului ei turneu în străinătate. Seară de seară publicul Moscovei a aplaudat la scenă deschisă cele patru spectacole ale repertoriului cu care actorii Teatrului român de operetă își desfășoară turneul.

Ce le place moscoviților la opereta rominească? Muzica, replicele roștite adeseori în rusește, dinamismul interpretărilor unor actori ca Virgînică Romanovski, Puica Alexandrescu, George Groner sau Maria Wavruina, vocea de aur a lui Ion Dacian? Putem afla cu ușurință un răspuns la toate aceste întrebări răsfoind cronicile muzicale publicate în ultima vreme în presa sovietică.

În „Pravda”, „Trud”, „Izvestia”, „Sovetskăia kultura” cunoscuți croniciari muzicali, compozitori și regișori elogiază frumusețea arilor și romanțelor, arta interpretativă a actorilor de operetă romine.

„Opereta rominească — scrie K. Petrova în „Sovetskăia kultura” — este o artă plină de viață. În interpretarea arilor oaspeții noștri folosesc o bogăție de nuanțe, pline de finețe muzicală. Spectacolele prezente dovedesc că colectivul teatrului este format din regișori capabili și interpreți talentați.”

Muzicienii Kabalevski, Kandelaki, Ciulaki, artistul D. Kamerniĭki ș.a. acordă și ei o înaltă apreciere spectacolelor. În „Izvestia”, compozitorul I. Miliutin, care a asistat la toate cele patru reprezentații a scris: „Teatrul de operetă din București este foarte tînar, dar colectivul său încheag și matur din punct de vedere artistic și obținut succese incontestabile în năzuința sa de a prezenta spectacole realiste, care să redete viața poporului. Spectatorii noștri au urmărit cu mult interes toate spectacolele operetei rominești. În „Colomba” a cărei muzică este plină de farmec tînesc, te atrage bogăția dansurilor minunate aranjate de maestrul de balet Elena Penescu-Liciu și strălucit interpretate de artiști. Este un spectacol plin de viață!”

„Artiștii romîni, — scrie în continuare I. Miliutin, — au interpretat remarcabil și opereta „Vînzătorul de păsări”. L-am ascultat pe Ion Dacian. Vocea sa minunată a fermecat din nou publicul moscovit, care i-a cerut să repete cupletele favorite. Ducele lui Dacian cu înclîntoarea Elisabeta Henția și talentata Sîll Popescu au fost generos răspîlșite de aplauzele unei săli entuziaste.”

Cuvînte de apreciere sînt adresate deopotrivă și libretistilor, compozitorilor și dirijorilor Dendrin și Egressi, regișorilor, Sandu Eliad și Nicușor Constantin, așa cum sînt apreciate și decorurile lui Nicolae Lebas. Și, cu toate că cronicile au formulat cu sinceritate și unele mici observații cu privire la o oarecare monotonie și lungime injustificată în unele episoade, impresia generală rămîne aceea împărtășită de compozitorul I. Miliutin: „Moscoviiți au făcut o primire excepțională operetelor rominești.”

A. R.

Probleme actuale ale dreptului sovietic

Criticile formulate la cel de al XX-lea Congres al P.C.U.S. cu privire la unele rănimiri în urmă ale științei juridice sovietice, la unele aspecte de staagnare, de ploconire în fața dogmelor, cu privire la insuficiența dezbaterii a problemelor actuale ale statului și dreptului socialist sovietic au stimulat pe juristii sovietici și au constituit un imbold puternic pentru aducerea în dezbateri a o serie de probleme noi, pentru publicarea a o serie de materiale în legătură cu problemele actuale ale activității unor organe ale statului sovietic.

În rîndurile care urmează ne vom ocupa de una din numeroasele probleme dezbătute în ultima vreme de juristii sovietici, și anume de problema referitoare la natura juridică a deciziilor de îndrumare ale Ple-nului Tribunalului Suprem al U.R.S.S. După cum se știe, Tribunalul Suprem al U.R.S.S. între altele atribuții are și pe aceea de a da îndrumări instanțelor judecătorești cu privire la justa aplicare a legilor, pe baza practicii judiciare a acestora.

Acetste îndrumări se dau de Plenul Tribunalului Suprem al U.R.S.S. atunci cînd lucrarea în conformitate cu regulamentul instanței superioare a U.R.S.S. sub forma așa numitelor decizii de îndrumare.

Tinerete

desen de Angi Petrescu-Tipărescu

TURNEE... TURNEE...

În toate domeniile vieții culturale și artistice, schimbările de experiență și cunoaștere, relațiile cît mai strînse în muncă și creație, nu pot decît să împlinescă viața popoarelor, care au prilejul de a beneficia de ele. Nu este nevoie să stăruim asupra însemnății comunicațiilor spirituale, a schimbărilor de idei și realizări artistice, mai ales într-o lume ca aceea de astăzi, cînd nimeni nu mai stă izolat și nepăsat la urșelele progresului ce se realizează într-un ritm uimitor. Cu atît mai mare este importanța cunoașterii activității științifice, artistice și în genere culturale ale unor popoare care stau în fruntea luptei pentru progres, pentru pace rodnică, pentru împlinirea vîlleșilor tuturor oamenilor muncii. Popoarele sovietice au ce arăta lumii, de la epocile lor înfăptuiri economice și tehnologice la neîntrecutele opere de gîndire și de artă. Dar, totodată, ele sînt interesate a cunoaște și realizările celorlalte popoare, mai ales ale acelor care care întreg în lăptuire de prietenie și colaborare în toate domeniile.

Schimbările culturale romino-sovietice se fac într-un spirit de colaborare frățească, cu tratamentul de egalitate, precum și cu o grijă de a se arăta ceea ce este mai de calitate, mai semnificativ, ca o cheșărie a unei colaborări în numele unui trairic progres.

Nu acesta a fost în trecut cazul, de pildă, al relațiilor noastre culturale cu Franța. Și îmi permit a face

uz de propriile amintiri. Tîn minte că prin 1932-1933, am publicat un articol intitulat „Sintem o colonie a culturii franceze?” Eram revoltat, printre altele, de felul cum era tratată în Franța cultura noastră. Deși la noi se vindeau mai multe cărți și publicații franceze decît în toate colonile franceze laolaltă, iar, — după Belgia, — România era cel mai mare consumator de tipăriți franceze, totuși editorii francezi nu au luat niciodată inițiativa de a publica în franzește pe vreun scriitor român din țară — fie el Sadoveanu, Rebreanu sau Hortensia Papadat-Bengescu. Mai mult, existau periodice care închinau cîte o pagină sau mai multe culturii din diferite țări, dar care ignorau cu totul țara noastră, deși noi trimiseseam atîția oameni să studieze acolo, deși dădusem Franței atîtea personalități literare și artistice.

M-am gîndit la toate acestea, cînd în ziare planul de lucru stabilit în cadrul acțiunilor culturale dintre țara noastră și Uniunea Sovietică. Manifestările culturale și artistice ale lunilor viitoare sînt într-adevăr impresionante prin calitatea și varietatea lor. Ele nu-s decît continuarea, mai intensificată, a schimbului cultural dintre noi și țara noastră, și a prieteniei și colaborării în răsărit.

Nu putem uita, dintre numeroasele manifestări ale artei sovietice la noi, concertele date de Oistrach și Șafan, ale orchestrei simfonice dirijată de

Ivanov, ale cvartetului Borodin, prezența atîtor soliști sovietici și balerini în spectacolele Operei de Stat, spectacolele Teatrului Academic de Artă din Moscova care a revoluționat spectacolul mondial, cu începere din primii ani ai secolului nostru, spectacolele Mossovietului cu meșterul Morđvinov în rolul lui Othello, cel mai de seamă interpret al acestui

Petru Comarnescu

(continuare în pag. 3-a)

Ion Creangă la Chișinău

Alături de mulțimea admiratorilor povestitorului, ne lăsăm călăuziți spre casa de la Humulești, în care acum 120 de ani s-a născut Ion al lui Ștefan și al Smerandei. Pășim cuprinși de un simțămînt de pioasă emoție. La tot pasul înălțăm lozuri și oamnti atît de bine cunoscuți la toți drumul ce duce din spatele casei spre țarina pe care o bătătorise Ionica, trimis de mamă cu de ale mîncării laudă acolo e răscrucea drumurilor din sat, iar ceua mai departe umila casă țărănească în care își avea școala părințele Ion.

După ce ne odihnim o firă la umbra ciresului măușii Mărioara, ne îndreptăm spre școalina în care se scaldă Ionica. Mergem apoi pe la mînăstire, irecem de Folcicent — locul adolescenței lui Ion, ca în șirșit să poposim în dulce țirgul leșilor, la bojdeuca din Țicău, și să citim cu emoție începutul epistolei desnatîrului de altăa minți: „Bădele Mihai...”

„Deschisă recent la Chișinău, interesanta expoziție a pictorului român Eugen Ispir (căci el ne-a prietit această emoționantă călătorie în locurile de băștină ale lui Creangă) a venit să se alăture la seria de manifestări comemorative organizate în canalina R.S.S. Moldovenești cu prilejul împlinirii a 120 de ani de la nașterea neîntrecutului prozator.

Vizitatorii care în ziua vernisajului au umplut sala Muzeului de Artă — scriitorii și artiștii, muncitorii și oameni de știință, profesori și studenți — n-au avut nevoie de alt ghid decît interesul și dragostea lor pentru opera lui Creangă. Căci așa cum a subliniat în cuvîntarea roștită la deschiderea expoziției scriitorul Andrei Lupan, președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova, opera marelui povestitor de la Humulești este un bun comun al culturii popoarelor moldovenești și romine.

Penelul pictorului Ispir ne duce cu măestrie prin mîntii și vălele regiunii Neamțului, prin locurile Bistriței învolburate, ale Ozneli cea limpede ca cristallul și ne face să simțim poezia meștegurilor și frumusețea peisajului Moldovei. Rămîn vii în memorie școala părintelui Ion, locul unde a fost casa-seminar „cea tînuță de lume”, zidurile vechi ale celdăii Neamțului — toate prezentate cu simțămînt și cu o puternică autenticitate. Imaginile acestea sînt complete de portretul lui Creangă, executat în ulei. Este al, povestitorul din Humulești, cu fruntea puțîn încrunțată, cu privirea vie, cu buzele surzînde de pe care e gata să-și la zborul o vorbă de dîh...

Această nouă înlînire cu Creangă la expoziția pictorului Ispir, deschisă acum la Chișinău, reprezintă un eveniment însemnat în cunoașterea valorilor artistice ale poporului frate român, o nouă contribuție la întărirea prieteniei care leagă popoarele noastre.

B. Rab

Chișinău, martie 1957

Carnetul scriitorului

Olena

Se împlinesc cinci sute de ani de la urcarea pe scaunul Moldovei a lui Ștefan, pe care urmașii l-au numit, cu bun cuvînt cel mare. Plăsurile și codrii Moldovei sînt pline de pomenirea lui, măriturită în atlea biserică, minuni de arhitectură și pictură religioasă, în drumurile țiate de el, în legendele care-l păstărează chipul mai viu și mai proaspăt decît al multora care au trăit țirzul după el. Din viața buclumată a marelui voevod, din durerile lui, o prea puțîn cunoscută însă povestea copiliei sale Elena (Olena, Olena).

Ștefan cel mare a avut șase băieți, unul după altul. Abia a șaptea lui odrăslă a fost o fată, rod al celei de a doua căsătorii a lui cu Evdochia Olehovich, sora stăpînitorului Kievului.

Pe Olena au pețit-o, cînd avea numai șapșprezece ani, trei soli al lui Ivan III: frații Andrei și Ivan Mihailovič Plescioc și Ivan Zinovievič. Cu ei mai sosită la Suceava și trei boleri moldoveni: Iancu, Sincu și Gherasim, împuterniciții lui Ștefan. O cereau pentru Ivan cel tînar, fiul lui Ivan al treilea, cu care tatăl său împărțea, la Moscova, bucuriile și necazurile domniei. Înconjurat și hărțuit de dușmani: turci, tătari, unguri, polonezi și munteni, voevodul Moldovei fu bucuros să se înrudească cu singurul său aliat firesc, cnezul de la Moscova. Prietenia dintre cele două țări era a cheșărie a siguranței lor, a păcii în aceste părți ale lumii.

(Tot așa, cîteva decenii mai tîrziu, Mihai Viteazul al Munteniei a încheiat un tratat de alianță cu țarul Boris Godunov).

Ca orice părinte iubitor, voevodul Moldovei se desprîșit cu inima strînsă de durere de singura-i copilă. Multe lacrimi va fi vărsat și blata Ileana, părăsindu-și pămîntul drag al țării și pe părinții ei dragi. Dar a ajuns cu bine la Moscova și a fost cununată în ziua de bobotează a anului 1483.

În chiar cel dintîi an al căsătoriei, tînăra cnezină dăru lui Ivan cel tînar și ducatulul Moscoviei un cocon frumos și cuminte, pe care-l numiră Dimitrie și care era hărțit să domnească în viitor.

Toate ar fi mers bine, dacă la curtea lui Ivan III nu s-ar fi aliat soția acestuia, Sofia, o bizantină din neamul Paleologilor, căreia sosirea moldovencei îi încurca toate socoteliile.

Femeile frîgă, ambițioasă, intrigantă, ea rîvea coroana pentru al doilea fiu al lui Ivan III, pentru feciorul ei Vasile. Ivan cel tînar fusese făcut cu înțîia soț al cnezului și era decît moștenitorul legiții al cnezului. Ca să-și ajungă Sofia țelul, trebuia ca alit Ivan cel tînar, cît și pruncul său, feciorul Olenei, să piară. N-a fost prea greu. Era pe vremea otrăvirilor italienești, pe care le foloșise cu atîta dibăcie și aventurierul spaniol Rodrigo Borgia, ajuns papă sub numele Alexandru VI.

Raii Paleologul, o rudă apropiată a Sofiei, aduce de la Veneția pe un vraci numit messer Leon.

Doftoriiile acestuia trimet pe lumea cealaltă pe Ivan cel tînar. Nefericitul părinte aruncă în temniță pe „messer Leon” și îi tale capul în fața multimilor adunate în piața cea mare din fața Kremlinului. Cîrind după aceea, cnezul descoperă un complot căruia urma să-i cadă țerțiu Olena și Dimitrie, moștenitorii de drept al principatului. Vrăjitoarele care treburau să otrăvească pe văduva lui Ivan cel tînar, pe Olena și pe micutul Dimitrie, sînt aruncate-n apa Moscovei; bolerii care unetiseră țură pedepsii cu asprime: unora li se tăiară mințile, alora picioarele, altora capul.

Dar aceste uneltiri n-au putut împiedica bunele relații dintre cele două popoare.

Urmele strînelor legăturii de atunci se mai văd și azi în monastirea Voronețului și-n celelalte locașuri sîntie ridicate de Ștefan cel Mare al Moldovei, inscripțiile ucrainene ce împodobeș zidurile, icoanele venite de la Nișni-Novgorod, ceașoavele și evangheliiile cu literă slavonă, adăpostite la Putna.

Tot așa e încă vie amintirea spătarului Milescu, profesorul lui Petru cel mare și primul său ambasador în China, amintirea lui Dimitrie și Antioch Cantemir, a mitropolitului Kievului, Petre Movila, a scriitorului Mihail Matveevici Heraskov și a atîtor intelectuali de seamă, care au durat o vesnică punte de legătură între cele două popoare ale noastre.

Victor Eftimiu

Ion Manoliu

prim locșitor al Președintelui Tribunalului Suprem al R.P.R.

(continuare în pag. 3-a)

ORIZONII

Fadeev inedit

În rubrica, nu de mult înființată, „Din arhiva scriitorilor”, revista „No-vii mir” nr. 2/1957 a publicat un ma-terial extrem de interesant. Este vorba de „Insemnările subiective” (în sens de apre-cieri personale) ale lui A. A. Fadeev, con-ținând note, păreri, impresii, mărturii ale scriitorului despre o serie de probleme de istorie, teorie și critică literară.

În 1954-1955 Fadeev se pregătea să-și tipărească într-un volum discursurile, arti-colele, aprecierile sale despre fenomenul li-terar. Așa înțeles în alara carierei literare inedit, „Insemnările” mai sînt interesante și prin aceea că ne arată care au fost ultimele preocupări literare ale lui Fadeev, ultimul manuscris la care a lucrat scriitorul înainte de a muri. Redacția a împărțit acest material datînd din anul 1953-1955, în patru capitole, pe principii tematice: „Literatura rusă”, „Literatura apuseană”, „Pictura”, „Teme diverse”.

Părerile lui Fadeev sînt uneori discutabile și cititorul poate să nu fie de acord — de pildă — cu rezervele sale față de proza lui Cehov. De multe ori însemnările sînt simple note fugare, înregistrări de ma-terial. Dar de fiecare dată ne cuceresc totuși sinceră căldura cu care vorbește scriitorul, evlavia pe care o resimte în fața operei de artă — fie ea tablou sau roman. Ne dăm seama că Fadeev vibrează cu adevărat la tot ceea ce este frumos și nu poate rămîne indiferent față de nici una din problemele care întăresc datinile artistice.

Tocmai de aceea și găsim printre însemnările multe observații despre realismul în literatură, atât despre realismul critic cit și despre cel realist-socialist, fie sub forma unor discuții pur teoretice, fie sub forma unor aprecieri asupra diferitelor fenomene literare concrete (scriitori și opere). De fapt, cele două capitole consacrate literaturii ruse și apu-șene sînt unite de această temă comună. Notele cu privire la „Evghenii Oneghin” și la proza lui Pușkin, Turgheniev, Dostoievski, Cernișevski, însemnările închinată lui Balzac, Stendhal, Flaubert, Zola, Maupassant sînt toate centrate în jurul problemei realismului.

Constatarea că Balzac nazuia la o sinteză a realismului și roman-tismului, pe care a numit-o greșit „eclecticism literar” și că „de fapt vroia să ajungă la această sinteză nu numai în sensul generalizării filozofice, ci și al procedeei artistice...” îl duce pe Fadeev la concluzia interesantă că „acest caracter de sinteză al realismului lui Balzac, care din cauza concepției sale despre viață și a condițiilor sociale, nu a putut fi desăvîrșit din punct de vedere ideologic și artistic, așa cum am putea să-l desăvîrșim noi, dar din păcate n-am făcut-o încă, acest caracter de sinteză îl face să fie superior celorlalți realisti contemporani cu el”. În comparație cu el, Zola, ba chiar și Flaubert, îi par lui Fadeev plăci. Cu toate călățiile stilului său, Flaubert este tot de „obiectiv”, atât de lipsit de năzuinți spre bine, spre „idee”, încît poate fi considerat, mai ales după „Salambô”, ca fiind — într-un anumit sens — părintele li-teraturii formaliste. Problema „realismului sintetic” l-a făcut pe Fadeev să chibzuiească mult asupra specificului unei asemenea sinteze în con-dițiile societății sovietice și să discute despre realismul-socialist. „Con-to-pirea, mai bine zis sinteza dintre realism și romantism — a notat el — înțică realismul la o treaptă mai înaltă. Ce înseamnă acest lucru? Ade-vărul vieții, îmbogățit de vis, adică fecundat de viitor, în condițiile vieții noastre, care se dezvoltă spre perfecțiune, spre bine. Nu este asta treapta cea mai înaltă a realismului? Iată în ce constă realismul socia-list. Trebuie să ne spunem că sîntem niște oameni fericiți! Niciodată și nimeni în istorie n-a avut parte să zugrăvească eroi care să intruzeze în prezent atîtea trăsături ale viitorului, ca eroii literaturii noastre”.

Arădind că operarea realismului socialist, realismul „erotic”, realismul vechi, „erotic”, nu este într-o măsură justă, Fadeev subliniază pe de o parte că realismul socialist este mai consecvent în critică decît realismul vechi, iar pe de altă parte că realismul vechi se caracteriza nu numai prin aceste critice, ci și prin afirmarea unor idealuri pozitive. Într-o altă însemnare, este abordată problema variației de forme în sîntul realismului socialist. Sufletul omului nu poate vibra la un singur registru poetic, el are nevoie de tonalități și accente variate.

„Nu e vorba acj numai de o proprietate a sufletului meu — nota el — ci de o proprietate a oricărei personalități umane, cît de cît evaluate. Iar dacă-i vorba de personalitatea omului sovietic de astăzi, necesită-țile lui spirituale sînt mai mari și mai variate decît ale oricărui alt om din istorie...”

Tocmai de aceea Fadeev pledează pentru variație, pentru diversitate în poezia sovietică, condamnînd pe cei ce impun aprecierea unor anumite opere sau a anumitor scriitori, și care susțin sus și tare că numai aceștia ar reprezenta pozițiile realismului socialist. „Oamenii cu o concepție îngustă despre poezie nu înțeleg că realismul socialist este chemat nu să îngusteze, ci să lărgască posibilitățile de afirmare ale poeziei, posibilitățile ei de a exprima sentimentele, într-o măsură mai mare decît vechiul realism și romantism”.

În legătură cu pozițiile diferiților scriitori realisti critici, Fadeev aduce unele prezicări în problema antagonismului dintre elementul subiectiv și cel obiectiv în creația lor, pornind în mod concret de la cazul lui Flaubert. În opoziție cu părerea, destul de răspîndită, că acest anta-gonism oglindește de fapt contradicția dintre concepția filozofică a scriitorului și metoda lui artistică, Fadeev susține că „adevărul realism presupune înfișșarea aspectelor celor mai de seamă ale vieții, pre-supunere capacitatea de a le vedea. Această înfișșare este mijlocul de concepția scriitorului despre lume și viață, care trebuie să fie cea mai înaintată pentru epoca respectivă. Contradicția dintre ceea ce numim „opinii” și metoda artistică obiectivă nu înseamnă o opoziție între con-cepția despre viață și metoda artistică (ceea ce ar fi un non sens) ci o contradicție în interiorul concepției despre viață, care are repercusiuni asupra veridicității în înfișșarea artistică a vieții...”

Afirmarea lui Fadeev aruncă o lumină nouă asupra interpretării operelor unor scriitori ca Turgheniev, Tolstoi, Dostoievski, Bunin sau Flaubert.

Tendința spre generalizare, spre concluzii, priviri de sinteză este una din caracteristicile cele mai evidente ale însemnărilor lui Fadeev; chiar atunci cînd el notează simple impresii despre o operă sau despre un scriitor, îl vedem urmînd problemele pe un plan mult mai larg, raportate la literatura epocii, la evoluția genului respectiv etc.

În același timp, Fadeev este mereu preocupat de contemporaneitate, raportează fără încetare fenomenele artistice la omul sovietic, la literatura sovietică, căutînd să descifreze valori valabile pentru epoca noastră.

Grija aceasta pentru permanenta menținere în actualitate străbate și însemnările consacrate picturii, legate de vizitarea Galeriei Naționale din Londra, sau de revederea Ermitajului din Leningrad și a Muzeului de Artă plastică din Moscova. Printre aceste note pot fi înființate apre-cieri despre creația lui Surikov, despre pinzele lui Tizian, El Greco, Correggio, Rubens, Van Dyck; desigur, însă, că pe cititorii romîni îi vor interesa cu deosebire părerile lui Fadeev despre arta plastică romînească. Remarcînd îndobîșite pinzele lui Aman, scriitorul sovietic no-tază: „Un artist mînat, un talent variat, viguros atît în tabloul de de compoziție cît și în portretul „Tudor Vladimirescu”. „Domnul Moldo-vei Ștefan cel Mare și produsul „Purice”. „Autoportret” și foarte reușita „Tigancă”. Poporul romîn se poate mîndri pe bună dreptate cu acest clasic al artei sale...”

Fadeev are cuvinte foarte elogioase și despre ope-rea lui Grigorescu și Ion Andreescu, iar între sculptorii îi remarcă „pe Ion Georgescu, un adevărat maestru al portretului sculptural” și pe D. Paciurea cu opera sa „Pictura Ștefan Luchian”.

Însemnările subiective” rezidă în fața noastră mesajul unui scri-tor păsonat de viața literară și artistică a vremii sale, dornic să nă-sească în moștenirea clasică rusă și universală învîntăminte pentru li-teratura sovietică, pentru tovarășii săi de scris. Ele mărturisesc o intin-țență ascuțită și o mare forță de pătrundere, de analiză subtilă și adîncă a fenomenului artistic.

Tatiana Nicolescu

Acorduri noi în lirica sovietică

În viața literară sovietică sînt vi-zibile în ultimul timp semnele unei noi perioade de avînt și înflorire fără precedent. Lună de lună apar zeci de cărți noi, noi reviste și al-manahuri — toate măturîndu-și bo-gălia și adîncimea preocupărilor scriitorilor sovietici, varietatea de individualități creatoare și stiluri care dau forță și amploare litera-turii realismului socialist. Această rodnică activitate literară își gă-sește izvorul în marelui avînt de muncă creatoare desfășurat de întregul popor sovietic în anul care s-a scurs de la istoricul Congres al XX-lea al P.C.U.S.

Dezbaterile literare care au avut loc în ultimul an au contribuit la o și mai mare clarificare și con-solidare a pozițiilor ideologice ale literaturii sovietice. Cei mai buni artiști ai cuvîntului și-au afirmat, îndobîșite prin lucrările lor literare, atît sentimentul năstirii față de prin-cipiile de neclintire ale patriin-tății literaturii, al cărei rol funda-mental este sugrăvirea vieții com-plexe, bogate și avîntate spre viitor a oamenilor sovietici.

Și pentru că rostul articolului de față nu e de a da un tablou gene-ral al creșterii întregii literaturii so-vietice, ci de a înalțea cîteva as-pecte noi din domeniul poeziei, vreau să subliniez că în totul dez-baterilor a devenit mai evident ca orînd că — îndalindu-și melodia pe portativul celor mai largi și di-verse sentimente umane — poezia este și rămîne, dacă vrea ca poezia să se găsească ecou în inimile popo-rului, un exponent de emoție și sensibilitate al celor mai înaltele aspirații și idealuri ale poporului său și umanității întregi. Cu o ven-nică actualitate răsună cuvintele lui Belinski: „Un poet nu poate fi mare nici prin numele său, nici prin sine însuși, nici prin subînțelșile sale, nici prin scrierile sale: un poet este mare pentru că rădăcinile suferințelor și bucuriilor lui cu cre-șterea în sîntul societății și istoriei, pentru că el este, prin urmare, un organ și un reprezentant al socie-tății, timpul și omeniilor. Numai poezii mici sînt fericiți și nelucrați cu de la sine putere; dar din această pricină, numai ei își dau pro-prile cîntecelor pășărești, pe care au vor să le cîntecască nici societatea, nici omeniile”.

Îmbogățirea poeziei sovietice, în ultimul an, a mers în primul rînd pe linia unei mai complexe și mai profunde percepții a varietății uni-versului spiritual al omului sovietic contemporan. Un succes de seamă al poezilor sovietici a fost, neluod-zienu, marea culegere colectivă „Ziua poeziei”. În care s-au înfățișat cu poezii și poeme, cu articole și note critice poezii ai tuturor genera-torilor și ai tuturor orîndurilor li-terarilor. Pe drept cuvînt sunea Ili-a Ehrenburg — în ultimul său articol „Explicații necesare” — că această culegere reprezintă un eveniment de seamă în viața literară sovie-tică.

Înainte de a intra în prezentarea propriu zisă a succesorilor obținuți în ultimul timp de poezia sovietică,

îmi îngădui încă o mică paranteză. Este vorba despre reinvierea unor tradiții.

Fără să precumpănoare în ansamblul poeziei sovietice ac-tuale este și rămîne înflorirea și tra-ditia bineîcșitoare a poeziei de ample patos cetățenesc a lui Vi-a-dimir Maikovski. Totuși, călături de această, este din ce în ce mai vădită reinodarea unor tradiții, din păcate părăsite, în special în do-meniul liricii. Fără să „esențimizez”, un sir de poezii folosec cu succes vasta experiență poetică a minu-ntului liric din Riazan. Originalia limbare a feroarelor lirice cu pu-ternicul suflu epic, atît de specific poeziei inovatoare a unui Eduard Bagriki, și-a găsit și ea discipoli creatori. Precum vedem, un întreg instrumentar — din care un dis-cernămint mator, calificat, poate scoate la iveală atîtea scule pre-țioase ale graului poetic — este din nou cu îndrăzneală valorificat. În să apreciez odată în plus: nu o vorba de imitații sau copiere, ci de punerea în valoare a unor tra-diții pretioase, acoperite într-o vreme de colbul uitării.

În concertul poeziei sovietice actuale, sună cu tonuri la fel de proaspete și instrumentele verifi-cate ale unor „bătrîni” dar vesnic tineri muzicanti ca Aleksandr Tvar-dovski, Vladimir Lugovski, Pavel Antokolski, ca și instrumentele mai noi ale unor asemenea individuali-tăți distincte ca Boris Sluiki, Leon-id Martinov, Nikolai Zabolotki, Evghenii Vinokurov, Gleb Pahghev.

Tvardovski își îmbogățeste an de an vastul ciclu „Zarea de dincolo de zări” cu noi poezii de un lirism grav și conștient, în care reflecțiile profunde pe marginea epocii și evenimentelor ei se interesează cu imaginalitate și simțămînt de sen-timental patriotic al imensității pa-triei socialiste, al imensității sufletului ei.

În același timp, un maestru atît de adînc și luminos (și, totuși, atît de puțin cunoscut în țara noastră) ca Vladimir Lugovski publică un volum de recunoașterea rezonanță în suferințele cititorilor sovietici intitu-tiv „Miezul veacului”. N-am cîntî întreg volumul — n-a sosit încă în librăriile noastre — dar cele două poeme lirice pe care le-am citit în numărul 1 al revistei „Zvezda” („Beștină 1936” și „Moscova 1956”) m-au convins că avem de-a face cu o mare operă poetică, poate cea mai însemnată — prin amploarea dezvoltării sale — a poeziei socia-liste a deschiș — primul — un am-nițății, căile viitorului.

După ce arată că sîrăcîl fi so-cotesec pe compatrioții săi bogății, iar bogății — sîrăci, poetul relie-fează ideea fundamentală a ciclu-lui: „Vorbînd mai exact, noi avem trăsături de asemnare cu trăsăturile bogățiilor și sîrăcilor...”

Poate cea mai caracteristică pentru întreaga creație poetică a lui Boris Sluiki este poezia „Feri-cire” în care simpla trecere pe strădă a unui om care cîntă, nașle o întreagă avalanșă de imagini, de presupunerii de gînduri. Forța emo-tională a poeziei se bazează pe umanitatea ei, pe taina omului care trece fredonînd și în care, călături de poet, fiecare cititor poate ghici bucurii, nădejdi, poate deslusi lu-mini ale sufletului, înfrîngeri ale durerii.

Tabloul poeziei sovietice actuale este mai bogat și mai divers ca orînd (am mai spus aceasta la început, dar de data asta, după scurta trecere în revistă încercată, afirmativa sper că apare în ochii cititorului pe deplin întemeiată). Nu am prelungi la epuizarea probleme-lor ei multilaterale. Am fîns numai la sugerarea aspectelor noi, care mărturisesc un avînt vizibil și pro-vestesc o înflorire nemăsurată.

Poezia trebuie citită pentru a simți puterea ei emoțională. Nici un stu-diu critic — oricît de larg — nu poate substitui lectura, cunoașterea nemijlocită.

Victor Birlădeanu

Numele lui Gavriil Musicescu s-a bucurat de un larg ecou în Rusia și numeroase sînt documentele care ne probează această afirmație.

În anul 1884 i s-a tipărit la Peter-sburg romanța pentru voce, vioară și pian „Mama și copiii”, op. 26. „Imnul Heruvic” a intrat în repertoriul ca-pelii sinodale din Moscova, fiind în-fîlțit deseori în programele corurilor din Petersburg, Kiev și alte mari centre din Rusia. Celebru cor con-dus de Slavianski avea, în reperto-riul de la începutul veacului nostru, multe din melodiile populare armoni-zate de Musicescu.

La împlinirea a 11 decenii de la nașterea marelui nostru clasic, numit pe drept cuvînt „părinte al muzicii corale romînești”, viața și activi-tatea lui Musicescu rămînu numai o contribuție artistică, ci și un docu-ment al prietății popoarelor rus și romîn.

Viorel Cosma

„Uzbekă” sculptură de Vera Mubina

Carnet

O nouă revistă literară

În luna aprilie va apare, sub egida Institutului de literatură u-niversală „A. M. Gorki” din Moscova și a Uniunii Scriitorilor din U.R.S.S., primul număr al revistei lunare de istorie și teorie a literaturii, „Probleme de literatură”.

Revista își propune să publice articole care să dezbata proble-me de teorie și istorie a literaturii ruse, sovietice și străine, proble-me ale realismului în general și ale realismului socialist în special, articole despre mișcarea li-terară contemporană, recenzii și comentarii privind lucrările de

teorie a literaturii, publicate în U.R.S.S. și peste hotare

Concert sovietic la Tokio

Violonistul sovietic Igor Bez-rodni a prezentat recent la To-kiu un concert cuprînzînd lucrări din Mozart, Bach, Brahms și Ka-balevski.

Publicul spectator a aplaudat în repetate rînduri măiestria inter-pretare a solistului sovietic și a acompaniatorului său, A. Maka-rov. Subliniînd înalta tehnică in-terpretativă a executanților, presa japoneză scrie că Igor Bezrodni a concertat în spiritul celor mai bune tradiții ruse, vîdînd o pro-fundă cunoaștere a lucrărilor in-terpretate.

Musicescu și muzica rusă

La 20 martie s-au împlinit 110 ani de la nașterea compozitorului Gavriil Musicescu, primul mare muzician romîn care și-a făcut studiile în Ru-sia. Copil de tîrziu, pornit din fru-gul ismailului, ajuns pe meleagurile Petersburgului și înapoiat în capi-tala Moldovei unde și-a desfășurat multilaterală sa activitate de compo-zitor, dirijor, folclorist, pedagog și muzicolog, Gavriil Musicescu rămîne una din figurile cele mai reprezen-tative ale mișcării noastre muzicale — pe drumul creării unei școli naționale romînești — de la sîrșitul veacului trecut.

Ager la minte, istet și silitor la învîntură, avînd o voce frumoasă și dotat cu un talent muzical deosebit, Musicescu a atras de timpuriu atenția episcopului Melchisedec, pe atunci (1856) directorul seminarului din Husi. Sprîjînit de acesta, tinărul a luat calea Iașilor, unde s-a înscris la Conservator. Pentru a se între-ține, cînta fie în corul Mitropoliei, fie în ansamblul Teatrului Național de la Copou, fie în orchestra (violă) primei scene lirice ieșene. Cu toată această practică, Musicescu nu era satisfăcut de pregătirea sa profesio-nală. Iată cum se destăinuia el protectorului său, într-o scrisoare da-tată din 17 ianuarie 1871: „Aceasta o spun pentru mine, căci ca să-mi fie mai ușor, îmi trebuie încă puțină învîntură și multă practică, și a-ceasta nu o pot cîștiga în alt loc decît la St. Petersburg sau la Mos-cova”. Astfel încolțește la Musicescu gîndul de a pleca la studii în Ru-sia.

Cunoașcător perfect al limbii ruse, stăpîn și pe scris (multe din scriso-riile adresate lui Melchisedec de la Petersburg sînt redactate în rușești și semnate „G. Musicescu”), Musi-cescu își procură cărți și manuale de teorie muzicală, năstrînd și după terminarea studiilor o permanentă legătură cu muzicologia rusă („... am primit o istorie a muzicii tra-dusă în rușești și compusă de isto-ricul Brendel” — menționa dînsul în scrisoarea din 9 aprilie 1879, adre-sată prietenului Mandinescu, direc-torul cancelariei episcopale din Ro-man). Alînd de vestitul profesor Iosif Hunke de la Conservatorul din Petersburg, Musicescu intră în co-respondență cu acesta și susține de Melchisedec părăsește țara în anul 1871 pentru studii de perfecționare.

Primit în corul paraclisului imperi-al și înscris la Conservator, Musi-cescu urmează între anii 1871 și 1872 cursurile de armonie, cor etc. cu Iosif Hunke și alți pedagogi. Despre aprecierile și rezultatele obținute de tinărul muzician în acești ani în Rusia vorbește scrisoarea — redac-tată în rușești — scrisă din Peter-sburg către Melchisedec și purtînd data de 16 ianuarie 1872: „În luna mai, susțin examenul și nădăjduiesc a primi loc de dirijor în catedrala Isachie din Petersburg, cu salar 1200 ruble anual și lo-cuința cu încălzire. Pentru funcțio-narea aceasta, eu pot să interviu nu-mai atunci dacă prea sfinția voas-tră mă veți blagoslovi la aceasta. A rămîne în Rusia, eu mă voi hotărî pentru aceea, căci aci se pres-pectă cîntarea bisericască și prin-urmare și pe accia care se ocupă de ea”.

În Rusia, Gavriil Musicescu a legat puternice și trainice prietenii. Chiar urmînd numai cîteva din dedicațiile lucrărilor sale putem să ne dăm seama de legăturile sale cu oamenii de cultură rasi din vremea aceea. Pe ediția primă a celor „12 melodii naționale”, autorul a notat „Celebrul artist și compozitor, Anton Gr. Rubinstein, director al Conserva-torului din Petersburg, ca semn de distincție considerățiune, G. Musi-cescu”. Romanța „O, dacă n-ai nimic a-mi spune” op. 6, pentru voce și pian de Musicescu a fost dedicată directorului capelii imperiale din Petersburg, N. I. Bachmeteff. De ase-menea „Imnul Heruvic” op. 5, pentru cor mixt și pian, poartă pe pagina

de titlu mențiunea: „Dedicat mult-știmabilului domn, Iosif K. Hunke”. De altele legăturile compozitorului nostru cu profesorul Hunke au fost mult mai strîmte. De cîte ori scria sau armoniza o lucrare își consulta maestrul („Azi trimiți „Prologul” lui Hun-ke, la Petersburg — îi scria lui Man-dinescu la 13 aprilie 1881 — „Azo-lo-aco!”) Boala pedagogului său de la Conservator — așa cum reiese din corespondență — îi mișca și-l intrista.

Înapoiat în patrie, a fost numit — prin concurs — profesor de armonie la Conservatorul din Iași. Prin el se transmit la noi ideile marelui Glinka și ale grupului celor cinci.

În același timp, conducînd corul metropolitan din Iași, a militat con-secvent pentru introducerea cîntării bisericăști rușești, iar în concertele publice a programat cu regularitate compozițiile școlii naționale ruse. A intrat în repertoriul școlar cîntecul de pedagogii de la Petersburg, cum ar fi de pildă „Adio patrie” de Hun-ke. A scris articole de înaltă tinută artistică despre capela imperială și a făcut cunoscute realizările și cer-cetările muzicienilor ruși, prin re-vista ieșeană „Artă”. A recoman-dat lumii noastre artistice interpreți de valoare ai operii din Petersburg, cum ar fi soprana Antonina Anto-nova Eihler. A aranjat pentru orches-tra Teatrului Național din Iași „C-a-vatina” și Rondo-ul din opera „I-van Susanin” de Glinka, ce s-au exe-cutat în anul 1883. A îmbogățit re-pertoriul nostru religios cu compozi-ții de autori ruși. Bortneanski, Lamakin, ș. a. („...Alătîieri v-am trimis „Pre tine te laudăm” de La-makin” — îi scria lui Mandinescu la 11 martie 1881). A călătorit la Odesa și Chișinău. A intervenit și a obținut de la Petersburg material muzical pentru formațiile din capitala Moldo-vei și de la București. A concertat în turnee prin Ardeal, Banat și Oltenia propagînd muzica rusă. A ridicat discotelor — și ar fi de ajuns să ci-tăm numai pe Ion Vidu și Timotei Pănuțiu — care au promovat mai cîntecul cîntarea religioasă rusă și dragostea pentru culegerea și armoni-

„Moscova — Piața veche” revizuită linoleum, de I. N. Pavlov

UN PLAN GRANDIOS

— Amenajarea Mării Caspice —

Oamenii s-au obișnuit să numească mare orice rezervor de apă de proporții mai mari, de aceea am denumit mări giganticele bazine de apă create de mîna omului sovietic. Dar, din punct de vedere geografic, chiar și Marea Caspică nu este decât un lac ce-i drept — cel mai mare din lume și, probabil, cel mai uimitor.

Incercând să explice originea Caspice, marele Galileu susținea căndva că ea este urma unui gigantic corp ceresc căzut pe Pământ. Știința modernă consideră că Marea Caspică este rămășița unei mări imense care ocupa o suprafață de multe ori mai mare și era unită cu Oceanul. Cu aproximativ 500.000 de ani în urmă, nivelul vechii mări a scăzut și atunci s-a transformat într-un lac sărat, despărțit de Ocean. Cu vreo 200.000 de ani în urmă, Caspică și-a căpătat conturul pe care-l are azi. În epoca istorică, pe malurile Mării Caspice au trăit o multitudine de popoare, aici s-au dezvoltat state și orașe înfloritoare. Se cunosc peste 50 de denumiri vechi ale acestei mări, dar pînă în zilele noastre, s-a păstrat doar una, care se frage de la Caspic de la cîndva pe aceste meleaguri și care au dispărut fără urme.

În viața Uniunii Sovietice, Marea Caspică a jucat un rol însemnat. E de ajuns să spunem că în bazinele acestei mări trăiește aproximativ o treime din populația Uniunii Sovietice. Bazinul ei ocupă o șesime din întreg teritoriul U.R.S.S. Tot aici se află capitala Uniunii Sovietice — Moscova. Marele fluviu al Europei, frumoasa Volgă, se varsă tot în această mare — cea mai bogată din lume. Aici se pescuiește mai mult pește decât în Marea Mediterană. Pe toate malurile Caspice există petrol, iar în ultimul timp a început extragerea lui chiar de pe fundul mării. Și cu cit sondele petrolifere înaintează mai mult în mare, cu atât obținem mai mult petrol. Din goful Kara-Bogaz-Gol obținem sulfat necesar industriei chimice ca materie primă pentru numeroase produse.

Litoralul Mării Caspice este foarte variat: tărîmuri nisipoase și stîncoase, înfîndări acoperite cu vegetație tropicală, precum și deserturi. Pe aceste tărîmuri brînzărești locuiesc vietuțoare ale mării polare, precum și țigri — care populază jungla subtropicală. La fel de variată este aici și clima: cînd pe malul nordic gerurile ating -28 grade, în sud temperatura deșertică zero grade.

Marea Caspică are un regim hidro-meteorologic specific. De asemenea flora și fauna ei nu seamănă deloc cu cele ale Oceanului. Prezența florei în Marea Caspică se explică doar prin faptul că ea a fost cîndva unită cu Oceanul înghețat de Nord.

O MARE CU NIVEL SCHIMBĂTOR

În vremurile de demult Marea Caspică era unită cu Marea Mediterană, cuprinzînd și Marea Aral. La nord ea ajungea pînă la locul unde azi se află orașul Kubișev, iar la sud — pînă aproape de Oceanul Indian. Inegalitatea afluenților și a grădului de evaporare a apei a făcut

ca nivelul Mării Caspice să sufere variații însemnate.

Schimbările suferite de nivelul mării au avut influențe puternice asupra economiei naționale. Dar nimeni, desigur, nu-i trecea prin mîntre că oamenii s-ar putea amesteca în treburile naturii, că i-ar putea impune anumite norme. Oamenii sovietici însă s-au ocupat serios de problema Caspice. Încă înainte de război a fost creată o comisie specială pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S., s-au lînat o serie de conferințe în cadrul cărora specialiștii au făcut un schimb de păreri cu privire la regimul Mării Caspice, la cauzele oscilațiilor misterioase ale nivelului ei.

Din anul 1930 pînă în 1956 nivelul Mării Caspice a scăzut cu peste 2 metri. Pe hărțile de azi nu mai apar golfulurile Komsomol, Hassan-Kul și Kaidak. În unele locuri, marea s-a retras pe o distanță de 30 de kilometri, iar orașele la cheurile cărora ajungea pînă nu de mult fluviul și acestu nave s-au pomenit înconjurale de stînci lipsite de apă. Principala cauză a acestei situații este încălzirea generală a climei survenită în ultimii ani. În anul 1881, de pildă, la Arhanghelsk temperatura depășea cu 0,2 grade media anterioară, iar în anii 1913-1945 — cu 1,6 grade. Aceasta se întîmplă și la Leningrad și Moscova și în alte locuri. După părerea unor savanți, încălzirea va mai continua 100-200 de ani.

Ce se petrece cu fluviile și râurile, cum se schimbă volumul precipitațiilor și debitul apei în condițiile schimbării climei? S-a constatat că pînă și cele mai mici variații ale temperaturii medii anuale produc mari schimbări în debitul apei. În anii în care temperatura medie a crescut cu un grad, de pildă, debitul apei vîrsate în Caspică a scăzut cu aproximativ 12 la sută. Astfel, pînă și cea mai neînsemnată încălzire poate schimba nivelul mării.

REZERVELE DE APA ALE CASPICEI

Omul exercită o influență mare asupra Mării Caspice. Astăzi, din apa care se varsă în mîre noi luăm pentru diverse scopuri zeci de kilometri cubi iar cînd va fi terminată construcția hidrocentralei de la Volgă, se vor lua 50 km c de apă, ceea ce va face ca debitul să scadă pînă la aproximativ 270, din totalul de 320 km c. Astfel, vom lua o șesime din întregul fond de apă al Caspice. Prin urmare și marea își va reduce suprafața cu 67.000 km p. Pînă azi: s-a redus cu 35.000 km p, adică cu un teritoriu egal ca întindere cu Marea de Azov.

Din această cauză savanții au început să gravească elaborarea proiectelor de reglementare a nivelului Mării Caspice.

La început s-a născut ideea folosirii apei fluviilor care nu intră în bazinele Caspice — Amu-Daria, Nipru, Don. Dar aceasta ar fi însemnat să „muți punga dintr-un buzunar în altul”: în bazinele acestor fluviu există în teritoriul uriaș cu pămînturi roditoare care nu trebuie lăstate fără apă, cu altă mai mult cu cit releaua vastă a canalelor de irigație din bazinele Niprului și Donului a

asigurat folosirea apei din aceste fluviu în bazinele lor. A mai existat un proiect care prevedea să se aducă în Marea Caspică apa direct din Marea de Azov, al cărei nivel este cu 28 de metri mai înalt decît nivelul Caspice. Însă în acest caz, în Marea de Azov ar năvăli prin strîmtorarea Kerci apele foarte sărate ale Mării Negre, care ar ucide peștii din Marea de Azov. Această apă sărată ar ajunge și în Caspică, care acum este o adevărată „crescătorie de pești” datorită apei sale nesărate. Pescuitul în Caspică ar scădea considerabil. Este bine cunoscut și proiectul inginerului M. M. Davidov, care prevede să se schimbe cursul apei siberiene, îndreptîndu-le spre Marea Caspică. Dar pînă s-ar realiza acest proiect, nivelul Mării Caspice ar scădea foarte mult iar pentru restabilirea debitului ei ar fi nevoie, în cel mai bun caz de 25 de ani.

Mai rîmîn apele regiunilor de nord ale părții europene a Uniunii Sovietice, care ar putea fi sifite să se verse în Volgă. Această variantă este foarte potrivită. Conform calculului autorului proiectului — inginerul G. V. Dmitriev — s-ar obține anual 42 km c de apă. Dar și obțin proiect ar putea fi realizat doar prin anul 1966, și abia în anul 1970 s-ar atinge debitul maxim care ar putea ridica nivelul Mării Caspice.

UN BARAJ VA DESPĂRȚI MAREA ÎN DOUA

Autorul acestui articol a sugerat să se reglementeze nivelul apei numai în unele secțiuni ale Mării Caspice. Este vorba să se mențină un nivel ridicat numai în locurile unde acest lucru este absolut necesar.

În partea de nord, scăderea nivelului apei ar pricinii economiei piscicole pierderi de miliarde de ruble. Aici s-au pierdut deja 28.000 km p de suprafața marină. Pentru a menține această regiune bogată în pește prejos ar trebui să o separăm de restul mării printr-un baraj artificial, care să taie marea de la vest la est. Cu toate că va avea 450 km lungime, barajul nu va fi o construcție atât de grandioasă ca hidrocentralele de la Kubișev sau Stalingrad. Volumul lucrărilor de terasament nu va depăși 250 de milioane de metri cubi, pe cînd dacă s-ar realiza proiectul schimbării cursului apei nordice, volumul lucrărilor ar fi de trei ori mai mare. În Caspică

de nord, nivelul apei va fi ridicat cu 2-2,2 m față de nivelul existent. În nord, marea își va recăpăta vechea înfățișare. Delta fluviului Volgă va fi din nou abundentă în apă. Acolo unde azi se întinde uscatul se va putea pescui. Vor renaște „Marea Albatră” și delta Uralului. Pescarii se vor întoarce în satele care au fost părăsite odată cu retragerea apei. Dîzul va opri substanțele nutritive în rezervorul de apă și va crea noi zone favorabile pisciculturii. Pe baraj se vor putea construi baze de recepționare a peștelui, întreprinderi piscicole, se va construi de asemenea o cale ferată și o șosea. Barajul va permite reglementarea salinității în partea de nord-est a mării. Energia produsă de hidrocentralele construite de baraj va fi folosită de întreprinderile piscicole precum și la electricificarea căii ferate. Multe brațe ale deltei Volgă și Uralului, astăzi săcate vor fi readuse la viață. Primăvara, în rezervorul de apă din nordul Mării Caspice, topirea gheții va întîrzi cu 15-25 de zile, ceea ce însă nu va împiedica navigația, care începe odată cu dezghețarea Volgăi la Astrahan, adică cu 25 de zile mai tîrziu.

O problemă foarte importantă este aducerea apei potabile la Mangișlak. Acest raion are un viitor mare. Aici lucrează mii de geologi care au și descoperit cărbune, petrol, și multe mineruri. Aici sînt pămînturi roditoare, de pe care se pot obține cite două recolte într-un an. De aceea, „reconstruind” Marea Caspică trebuie să ne gîndim și la asigurarea raionului Mangișlak cu apă potabilă. Aceasta se va putea realiza construind un baraj special și un canal prin care apă potabilă să ajungă la Mangișlak. Pe canal vor circula nave pescărești și nave cu mineruri. Mangișlakul va fi readus la viață.

Experiența construcțiilor grandioase din țara noastră ne va permite să rezolvăm și problema Mării Caspice. Din punct de vedere tehnic nu avem de îndeplinit greutăți prea mari. Problema cea mai grea, nerecoltată încă este problema biologică. Este important să se stabilească cum se va schimba viața peștilor, baza lor nutritivă. Avem însă convingerea că și această problemă va fi rezolvată.

prof. B. A. Apollon

Afiș sovietic pentru Festival

ACOLO E MULT SOARE

Drumul de la Baku spre Kuba, de localitate la nordul Azerbaidjanului, străbate timp de vreo două ceasuri o țigă de pămînt cuprinsă între Marea Caspică și munții Caucaz. Ce frumoase sînt locurile acestea! În dreapta e marea albatră, înălțată, nesărută; la stînga munții înalți, puternici, marelui Stau necinșat de veocum, ascultînd porcă într-o odină reculegere, vîntul mării, și veghînd ca locurile din țara lor să fie ferite de asprimea vînturilor...

În acest anotimp al anului, apele mării sînt acoperite de cetuni sau sînt scîldate de razele fierve ale unui soare palid, iar munții cu crestele pline de zăpadă. Varg înșel, pe crestele Caucazului înfloresc florarele și atunci munții capătă culoarea mării. Albatrului muntelui și al colțor, profînt pe senalul cerului, contrastează puternic cu culorile cîmpului și ale livezilor: de pe coamele dealurilor se întovărășesc ca un brîu poeziei Caucazului...

Dincolo de localitatea ce poartă pitorescul nume Kizi Buran (arzul de cur) trece împărțita livezilor. De aici marea se îndreaptă în dreapta, iar munții la stînga, făcînd loc larg cîmpurilor molcoane. Pe colinele acestea au fost sădite în anii puterii sovietice mii și mii de hectare cu pomi fructiferi.

Kuba, capitala raionului cu același nume, este, ca și spaș usă și sediul colhozului „Drumul spre comunism”, un colhoz puternic și înfloritor. Istoria acestei gospodării începe în anul cu 27 de ani. Atunci, într-o zi plumburie de toamnă, câteva familii de țărani muncitori și-au strîns localitățile vreo: și puzere lor de muncă, amăncăle de lucru, pămîntul ce-l aveau. Primii pași pe noul drum au fost anevoioși. Greutăți? Cite vrei. Pămînt puș, amăncăle de muncă puș, mașini și

unele agricole aproape deloc. Energia și vreașă oamenilor au fost însă asociate. Din ele, din hotărîrea de neclintă a colhoznicilor, a născut puternica și înfloritoare gospodărie de astăzi. Colhoznicii au cucerit pas cu pas, colinele cu pămînt arid de la poalele muntelui. Și-au lărgit livezile de pomi fructiferi la 1.200 de hectare, au sădit pămîntul să devină mai rodnic, au semănat plante fructiere, au ridicat construcții și și-au lăsat un puternic sector zootehnic. Astăzi, fermele colhozului numără la jurul de 6500 de animale, între care 5.000 de oi, care aduc colhoznicilor un mare venit anual în milioane de ruble și scootesc și vînturile aduce de la livezi, în milioane de ruble se adălbesc și vînturile aduse de fabrica de marmeladă, și cele aduse de atelierul de uscat fructe, de autocamioanele și tractorii colhoznicilor.

Colhozul a învîțat pe oameni să muncească, și să și răscă mai bine, la casele colhoznicilor, odănoară țara depăse de abundență, a pămînt au născut bogății, și si lumina științei și a culturii.

Pînă la revoluție, la tot orodul acesta nu găseai un singur om cu studii superioare. Acum, numărul colhoznicilor care au absolvit școlii stă în care de absolvire a școlilor locale se numără cu sutele, iar al celor care au la bază studii medii depășește cifra de 500.

Doriri să vizitezi colhozul? În care se așteaptă un ZIM confortabil, aproape nou. La volan un om înalt, brunet, cu sprîncele frumos arcuite și fața plină de un zîmbet. Facem cunoștință: — Sîntez șeful colhozului? — Nu, Sînt proprietarul ZIM-ului...

— Da, da, adăugă Kuliev Aliker, vînzînd neodornicire de pe fețele noastre. ZIM-ul este al meu, iar meseria de șofer, dacă vrei să-ți spun așa, am învîțat-o acum doi ani, cînd am cumpărat mașina.

Kuliev Aliker nu-i nici președintele colhoz nici brigadier și nici măcar șef de echipă. E simplu colhoznic. Lucrează într-ună din brigăzile pomicele ale colhozului și totalizează într-un an circa 500 de zile-muncă. Soția și mama sa muncesc de asemenea în colhoz și fac împreună în jurul a 200 de zile-muncă anual. În total deci, într-un an familia lui Kuliev adună circa 700 de zile-muncă și primește pentru ele veniturile între 60 și 70.000 de ruble.

Si nu-i singura familie din Kuba care se poate lăuda că are mașină la scară.

Bairamov Dadas Movlut-ogii e un bărbat foarte tînăr. S-a căsătorit anul trecut în luna mai, cînd în Azerbaidjan înfloresc livezile, umplînd cu parfumul lor toate colinele de la poalele Caucazului. Despre nuntă lui s-a spus vreo plină departe, în satele din jurul Kubei. A fost, cum spun colhoznicii, un fel de sărbătoare a tineretii și a veseliei și mai ales a belșugului. Cîte bucate au fost pe mese și cît vin s-a băut la nuntă lui Bairamov Dadas Movlut-ogii! Căsdătoriu lui cu tînăra Nadaoa s-a născut din dragoste și s-a clădit pe fericire și belșug. De altfel lui, acum acesta se aștepte din plin pe fețele celor doi tineri și se simte de

indată ce treci pragul gospodăriei lor. Căsuță nouă, tînărică, frumoasă, gospodărie rînduță cu grijă și vîndică. La parter, cea cum cere tradiția din partea locului, se află bucătăria și celelalte dependințe. Sus, la etaj, sînt camerele de locuit: două camere, vestibul, sufragerie. În camere: mobilă nouă, aparatură de radio de ultimul tip, covoare și scuarțe lucrate cu mîlă mîgălită și artă.

— E plăcut să ai o astfel de locuință — i-am spus tineret noastre gazde.

— Da, mi-a răspuns ei. Aici e muncă mea de doi ani de zile. Am muncit cu bînză și mi-a ajutat mult și colhozul. Mi-a ajutat să procur și să transport materialul de construcție. Tinerii tovarășii mei de muncă, au pus umărul la îndărtarea construcției. În doi ani a fost gata.

Bairamov Dadas Movlut-ogii rămase o clipă pe gînduri, căsătind porcă să-i amăncăse ceva. Apoi continuă:

— Da, da, aveți dreptate. E bine să ai o astfel de locuință. Si e foarte bine să trăiești și să muncă într-un astfel de colhoz ca al nostru. Ce minunată e toată colecțiunea! Cînd e bine organizată și condusă. Vedea, pentru noi țărani ca e o treabă spre mai bine. Am sălt multe trebur, dar mai avem de lucru. Iar sus de tot sînt celelalte comunități... Si acolo e foarte mult lucru.

Gîndurile acestea, exprimate într-o limbă așa tînă, le-am auzit din gura multor colhoznic. Mi le-a spus și Memmedov Iskander, și bînză colhoznică Tamara İbrahimova și inginerul agronom Ruseva Nazirah și mulți alții. În cuvintele lor se simțea că bucuria și mîndria pentru ceea ce au învîțat și bînză și lucrările de vînză lor vor deveni realitate.

Valeriu Buduru

Probleme actuale ale dreptului sovietic

(urmare din pag. 1-a)

1) Deciziile de îndrumare ale Plenului Tribunalului Suprem al U.R.S.S. se deosebesc substanțial de hotărîrile tuturor instanțelor judecătorești, inclusiv cele ale Plenului Tribunalului Suprem al U.R.S.S. pronunțate în cauze concrete.

Acestea din urmă fiind hotărîri judecătorești pronunțate în anumite cauze date, sînt obligatorii numai în cauzele respective și de aceea nu au caracterul unor dispoziții generale.

Primele — deciziile de îndrumare ale Plenului, — fiind date pe baza generalizării practicii judiciare a instanțelor judecătorești în privința unor întregi categorii de cauze, prin care organul judiciar suprem al U.R.S.S. îndrumă activitatea celorlalte instanțe judecătorești, — au caracterul unor dispoziții generale. Aceste dispoziții generale umrînd să fie aplicate în toate cauzele în care se vor aplica legile a căror interpretare s-a făcut prin deciziile de îndrumare, constituie acte normative.

2) Interpretarea oficială (obligatorie) a legii se face fie de instanța judecătorească, cînd judecă în fond, sau în recurs, fie de un organ anume împuternicit prin lege (sovietul suprem respectiv, prezidiul sovietului suprem respectiv, sau alte organe ale statului).

Aceste două feluri de interpretare au caracterul diferit și produc efecte diferite.

Prima interpretare are un caracter: individual și produce efecte numai în privința părților din cauza respectivă — sau și în privința instanței ierarhice inferioare, dacă este vorba de casarea unei sentințe dată de aceasta — pe cînd a doua are un caracter general și este obligatorie pentru toate organele statului (sau numai pentru cele subordonate organului respectiv), pentru toți funcționarii precum și pentru ceilalți participanți la relațiile sociale, adică are un caracter normativ.

Interpretarea legilor făcută prin deciziile de îndrumare ale Plenului Tribunalului Suprem al U.R.S.S. constituie o interpretare oficială.

Afirmarea unor jurîși că interpretarea normelor juridice cuprinsă în deciziile de îndrumare ale Plenului Tribunalului Suprem al U.R.S.S. nu ar reprezenta o interpretare generală obligatorie, cu putere de lege, ci că ar fi numai „o formă specială de interpretare judiciară”, nu este întemeiată, deoarece această interpretare este dată de un organ competent al statului pentru un mare număr de participanți la relațiile sociale și are pentru toți acestia putere de lege.

3) Emiterea de către Plenul Tribunalului Suprem al U.R.S.S. a deciziilor de îndrumare îmbracă forma unei activități creatoare de norme juridice subordonate legii, asemănătoare normelor juridice create de diferite organe ale statului, în aplicarea legii (cum ar fi hotărîri ale consiliului de miniștri, decizii ale ministrilor etc.) și de aceea deciziile de îndrumare trebuie considerate ca unul din izvoarele dreptului sovietic.

Prin această activitate a sa, dusă în limitele arătate, Plenul Tribunalului Suprem al U.R.S.S. nu împuternicește asupra prerogativelor legislative ale Sovietului Suprem al U.R.S.S.

În concluzie colectivul de redacție al revistei citează subliniind importanța practică a tezei că deciziile de îndrumare ale Plenului Tribunalului Suprem al U.R.S.S. constituie unul din izvoarele dreptului sovietic, arată că instanțele judecătorești conformîndu-se deciziilor de îndrumare după cum se conformază legii învîțate, vor putea să aplice legile sovietice în mod uniform, precis și fără săvîrșire, și astfel vor lupta cu mai mult spor pentru promovarea legalității sovietice la vederea înfăptuirii justiției sovietice.

Ion Manoliu

TURNEE... TURNEE...

(urmare din pag. 1-a)

rol, pe care l-am văzut (inclusiv Wegener), după cum nu putem uita nici ansamblul Molseev, sau pe interjecții dansurilor georgiene, pe valorificările marelui Iololur rus. Au fost adevărate desfășurări intelectuale și clipse de mare emoție artistică asemenea concertelor sau spectacolelor, la care se cuvîntă să adăugăm expoziția de pictură și sculptură sovietică din vara 1956, cînd am putut cunoaște mai îndeaproape creațiile unor pictori ca Gherasimov, Sarjan, Zadorojni, și unor sculptori ca regretata Vera Muhina sau A. Tonksi, ale unor graficieni ca Favorski, Kibrik, Kukrinski și mulți alții. Nu mai vorbim de cărțile literare sovietice, de piesele de teatru și filme, care ne ajută să cunoaștem din plin uriașele prefaceri revoluționare din U.R.S.S. și oamenii noi de acolo.

În același timp, poporul român și-a trimis an de an în U.R.S.S. pe ambasadorii artei sale, Regretatul Enescu, orchestra Filarmonică dirijată de George Georgescu, alții interpeși mai vîrstnici și mai tineri, instrumentiști și cîntăreți de operă, ansambluri teatrale și — chiar în momentul de față — ansamblul de operă, au dat și dau concerte și spec-

tole în U.R.S.S., gîsind o caldă și adevărată înțelegere din partea publicului sovietic.

Scritorii, artiștii, pictorii, sculptorii, regizorii, actorii, instrumentiștii, cîntăreții, balerini, au avut prilejul de a cunoaște temeinic creațiile popoarelor sovietice și pe omul sovietic. Cu toții ne amintim de impresiile pe care le-au împărtășit la înapoarea în Tudor Arghezi, un Cezar Petrescu, un Mihai Beniuc sau Maria Banuș și cit de inspirator pentru arta și pentru conștientia lor artistică s-a dovedit contactul cu viața culturală sovietică.

Cum nu uităm nici vizitele la noi ale scriitorilor Ehrenburg, Kornciuk, Surkov și ale altor savanți.

Iată că acum ni se vestește sosirea, chiar în săptămînile și lunile care vin, a dirijorului Alexandr Gauk, cunoscut de ascultătorii noștri la radio, a violoncelistului Daniel Șafran, a violoniștilor Leonid Kogan și Mihail Vaiman, a pianistului Evgheni Malinin, a sopranei Galina Olenicenco, a baritonului Gmiev — pleiadă de mari interpreți ai celor mai înalte creații muzicale. Baletul Teatrului Kirov din Leningrad, Teatrul central de păpuși din Moscova condus de Sergheii Obrazov, ansamblul Circuitului de Stat, — la care a adăuga epitetul de „celebre” constituie o banalitate —

vor putea fi de asemenea văzute în țara noastră cu spectacole ample, de mare montare.

Repertoriul baletului din Leningrad care va veni cu un ansamblu de 150 persoane, cuprinde capodoperele genului, de la clasicele balele „Lacul lebedelor”, „Romeo și Julieta” și „Gizelle”, la noul balet „Spartacus” cu muzica de Aram Haeaturian și cerință o montare de proporții uriașe. De la noi în săptămînile și lunile următoare vor pleca în U.R.S.S. Orchestra Filarmonică „George Enescu” și o seamă de soliști de operă, printre care Arta Florescu și Ionel Tudoran. De asemenea, între teatrele din Iași și Chișinău se va face un schimb de experiență, fiecare teatru jucînd în localitatea celuilalt timp de două săptămîni.

Nu putem decât să ne exprimăm satisfacția și bucuria în fața unui schimb cultural de amploare și valoarea celui recent anunțat și care continuă de fapt o tradiție în spiritul nou și progresist: încrederea în oamenii pentru care arta și știința sînt o adevărată necesitate sufletească și educativă, un ajutor și un îndemn în munca într-adevăr creatoare de lume nouă.

Petru Comarnescu

A. R. L. U. S.

Schimb de experiență

Pentru a îmbogăți experiența activiștilor A.R.L.U.S. în ceea ce privește formele concrete de muncă, a fost organizat de curînd un schimb de experiență între consiliile regionale Hunedoara, Ploiești, Pitești, Bacău și Stalin. Schimbul de experiență a avut loc în regiunea Stalin, unde în ultimul timp au fost îostose cu succes în munca A.R.L.U.S. o serie de metode și forme noi de activitate.

Accentul principal al acestui schimb de experiență a fost pus pe aspectul concret, practic al muncii. Timp de 4 zile, activiștii noștri au vizitat întreprinderi, instituții și sale, au stat de vorbă cu un mare număr de președinți și membri ai consiliilor A.R.L.U.S., studiînd la fața locului experiența acestora. Oaspeții au luat cunoștință cu interes de experiența organizațiilor A.R.L.U.S. din regiunea Stalin în ceea ce privește organizarea zilelor de odihnă colectivă, a manifestărilor cunoscute sub numele „Vorbesi frunțasii recoltelor bogate și „O zi în mijlocul colectivităților”. Consiliul A.R.L.U.S. din regiunea Stalin organizează aceste manifestări pentru a contribui la convingerea țărănimii muncitoare despre superioritatea agriculturii socialiste.

Organizațiile A.R.L.U.S. din regiunea Stalin au acumulat o experiență interesantă și în ceea ce privește activitatea în rîndurile tineretului. Pentru a contribui la răspîndirea cunoștințelor despre geografia, economia și cultura Uniunii Sovietice, consiliile raionale Agnita, Sighișoara și Făcureș au organizat în ultimul timp concursuri-ghicitoare „Drumeții veseli”, care s-au bucurat de mare succes în rîndurile tineretului. Valoarea deosebită a acestei forme de activitate constă în faptul că într-o formă distractivă contribuie la completarea cunoștințelor despre U.R.S.S.

Participanții au reținut de asemenea faptul că organizațiile A.R.L.U.S. din această regiune reușesc să organizeze manifestări interesante pentru că în seama de preocupările și dorințele diferitelor categorii de cetățeni. Astfel, în regiunea la loc manifestări speciale pentru muncitori, pentru medici, pentru lucrătorii din comerț și cooperative, învățători, etc. În cadrul sesiunii de concluderi tot Ion Moraru, secretar adjunct al Consiliului General A.R.L.U.S. a arătat că generalizarea experienței pozitive trebuie să constituie o preocupare permanentă a tuturor organizațiilor.

Grupul de artiști ai operetei românești, pe care-i vedeti în fotografie în fața Teatrului Mare din Moscova, au toate motivele să fie veseli: spectacolele ansamblului ro-

mineș se bucură de succes, moscoviții i-au întîmpinat cu multă căldură.

Cunoscutul scriitor francez Vercoors a fost, timp de aproape o lună, oaspetele scriitorilor sovietici cu care a avut o serie de întâlniri...

simbătă

„Așa s-a cântat oțelul” (romanul lui Nikolai Ostrovski) a stârnit furia Comitetului pentru cercetarea activităților „antiamericane”...

duminică

Studentul negru Alvin Palmer, în vîrstă de 17 ani, a fost ucis în bătaie de un grup de huliganii...

Mccarthysm fără McCarthy. După o vacanță destul de îndelungată, subcomisia Comitetului...

luni

Ziarul francez de dreapta „Figaro” dă semnalul de alarmă: „Influența rusească în Cipru se face din ce în ce mai simțită”...

marți

Dicționarul politic internațional s-a îmbogățit de ieri cu o nouă noțiune: „optimismul precăut”. Este formula sibilită cu care cercurile oficiale...

miercuri

Vizita lui János Kádár, președintele guvernului muncitorească-rădănesc revoluționar, constituie un prilej pentru opinia publică mondială...

joi

UNESCO a alcătuit recent un clasament al celor mai mari biblioteci publice din lume. Pe primul loc se află biblioteca „V. I. Lenin”...

Alternativa

Declarațiile lui N. S. Hrușciov

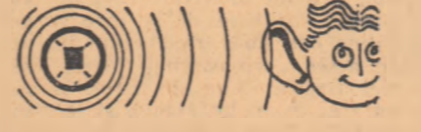
Interviul acordat recent de N. S. Hrușciov, prim secretar al C.C. al P.C.U.S., zărilor american „Grand Rapids Herald”...

Invocată ca mijloc de convingere de către Departamentul de Stat, s-a văzut recent valoarea ei.

Unitate sui-generis

În privința mult trimbișatei unități a frontului occidental, pe care Departamentul de Stat o invocă...

Între Franța și S.U.A.: Ingrijorarea cercurilor conducătoare franceze față de căderea vice-președintelui Nixon în Africa...

Între Marea Britanie și S.U.A.: La cîteva săptămîni după anunțarea acordului atomic britano-american...

Mccarthysm fără McCarthy

După o vacanță destul de îndelungată, subcomisia Comitetului pentru cercetarea activităților „antiamericane”...

von Brentano, ministrul de externe federal, a afirmat că „Întreaga Germanie” trebuie să fie integrată în N.A.T.O.

După cum anunță ziarul american, o nouă fază a vieții de viață este pe cale să se dezlănțuiască...

concepția conducătorilor ei și ai Pentagonului — s-ar putea menține la statu quo, adică la amănarea răspunsului...

1. Dacă membrii subcomisiei amintite sînt într-adevăr îngrijorați de interesul trezit în opinia publică americană...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

3. În căutarea unei noi arme în războiul rece, rețut cu brio, ar fi fost poate indicat să nu se recurgă la argumente demontate de ridicol...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

3. În căutarea unei noi arme în războiul rece, rețut cu brio, ar fi fost poate indicat să nu se recurgă la argumente demontate de ridicol...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

3. În căutarea unei noi arme în războiul rece, rețut cu brio, ar fi fost poate indicat să nu se recurgă la argumente demontate de ridicol...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

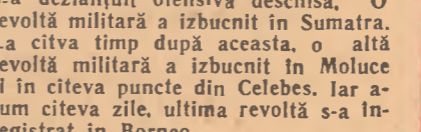
„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

Invocată ca mijloc de convingere de către Departamentul de Stat, s-a văzut recent valoarea ei.

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

„Sovieticii sînt gata să ofere alternative — și alternative atractive — la colaborarea continuă cu Statele Unite”...

Sub semnul unor mari pregătiri

Să facem un mic calcul: mai sînt opt luni, mai precis 225 de zile pînă la marea sărbătoare — a patruzecoa aniversare a Revoluției din Octombrie...

În această ocazie, în ziua de azi, se desfășoară în toată țara o activitate deosebită...

În această ocazie, în ziua de azi, se desfășoară în toată țara o activitate deosebită...

În această ocazie, în ziua de azi, se desfășoară în toată țara o activitate deosebită...

În această ocazie, în ziua de azi, se desfășoară în toată țara o activitate deosebită...

În această ocazie, în ziua de azi, se desfășoară în toată țara o activitate deosebită...

În această ocazie, în ziua de azi, se desfășoară în toată țara o activitate deosebită...

În această ocazie, în ziua de azi, se desfășoară în toată țara o activitate deosebită...

În această ocazie, în ziua de azi, se desfășoară în toată țara o activitate deosebită...

În această ocazie, în ziua de azi, se desfășoară în toată țara o activitate deosebită...